

Opțiuni prevazute de legislația europeană a achizițiilor publice pentru depășirea crizei COVID-19 în spitale

Conform declarațiilor din data de 15 martie 2020 date de președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, de astăzi ar urma să fie lansate achiziții publice comune cu statele membre pentru truse de testare și ventilatoare respiratorii.

Posibilitatea apelării la un astfel de mecanism e disponibilă încă din 10 aprilie 2014, când Comisia Europeană a aprobat Acordul de achiziție comună – Joint Procurement Agreement (JPA). România a semnat acordul la data de 23 septembrie 2014, ultimele țări semnatare fiind Suedia (28 februarie 2020) și Polonia (6 martie 2020).

În urma acestui acord, instituțiile UE, împreună cu statele membre care au aderat la acesta, pot demara o procedură comună de achiziții publice în vederea achiziționării de medicamente și echipament pentru limitarea amenințările transfrontaliere grave pentru sănătatea cetățenilor europeni.

Posibilitatea organizării de achiziții publice comune e prevăzută și de Directiva 2014/24/EU privind achizițiile publice (art. 38-39).

- **Beneficiile achizițiilor comune**

Apelarea la această procedură de achiziție comună ar aduce statelor membre o serie de beneficii, cum ar fi: costuri administrative reduse, securitatea aprovizionării, punerea în comun a experienței specialiștilor în achiziții publice, precum și prețuri de achiziție mai mici întrucât statele membre, întrucât acestea ar cumpăra cantități mult mai mari de truse de testare și ventilatoare respiratorii.

- **Desfașurarea procedurii de achiziție comună. Înființarea unui Comitet de conducere**

Fiecare stat membru semnatar al JPA va desemna un reprezentant, care să fie membru în comitetul de conducere. Fiecare membru al comitetului poate propune declanșarea procedurii de achiziție comună, fiind necesar ca cel puțin 5 state membre, incluzând Comisia să voteze favorabil. Comitetul de conducere va fi condus de un reprezentant al Comisiei Europene care va acționa ca Președinte al comitetului.

Comitetul de conducere va avea mai multe atribuții, printre care cele mai importante fiind:

- stabilirea tipurilor de contramasurii medicale ce vor fi achiziționate;
- stabilirea în concret a procedurilor, a documentației de atribuire, precum și a modalităților amiabile de soluționare a disputelor între două sau mai multe state membre, parte la Acord;
- Comisia va acorda, după consultarea celorlalte state membre semnatare, un termen rezonabil pentru ca acestea

sa își manifeste interesul sa participe la procedura de achiziție;

- Fiecare stat membru care și-a manifestat interesul de a participa la procedura trebuie sa detalieze în termen pus la dispoziție de Comisie nevoile sale de contramasuri medicale.

- **Criteriile de alocare a contramasurilor medicale**

Cantitațiile alocate între părțile contractante participante va fi supuse spre aprobare Comitetului, în conformitate cu articolul 7 din Acord (votul unei majorități calificate, ce este definită ca reprezentând 55% din membrii prezenți și reprezentând statele membre semnatare care cuprind cel puțin 65% din totalul cantitațiilor de contramasuri medicale acoperite de achizițiile comune).

În principiu, statele membre vor primi cantitatea totală a contramasurilor medicale pe care le-au rezervat sau comandat, rata de livrare depinzând și de capacitatea de producție a co-contractantului câștigător al procedurii de achiziție. Un stat membru poate, din motive întemeiate și justificate (e.g. problemele întâmpinate la livrare sau din cauza unor nevoi urgente, sa solicite derogare de la criteriile de alocare pentru o perioada determinată de timp). Derogarea este permisă numai după aprobarea Comitetului de conducere.

Statele membre semnatare al acordului pot realiza și următoarele operațiuni cu contramasurile medicale: relocarea cantitațiilor rezervate (printr-un acord încheiat între două state membre semnatare), redirectionarea comenzilor, revânzarea unora dintre aceste produse, precum și donarea unora dintre produse.

În ceea ce privește revânzarea produselor, aceasta operațiune trebuie sa respecte principiile generale impuse de legislația achizițiilor publice, precum și normele concurențiale, dar și prevederile contractuale pe care cumparatorul inițial și le-a asumat.

Concluzie

Astfel, cum se arata în Decizia Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene nr. 1082/2013/UE, consideram ca astfel de masuri vor conduce la sprijinirea cooperării și a coordonării între statele membre în vederea combaterii amenințării transfrontaliere grave pentru sanatate generate de virusul COVID-19.

Surse:

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/jpa_agreement_medicalcountermeasures_en.pdf

https://ec.europa.eu/health/preparedness_response/key_documents_en#anchor0

<https://www.politico.eu/article/coronavirus-eu-limit-exports-medical-equipment/>